

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. Drs. E.I. Schippers
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Utrecht, 7 april 2017

Kenmerk: 06-03-02-2080NB

Betreft: aanbevelingen NAJK ten aanzien van land- en tuinbouwsector

Geachte mevrouw Schippers,

U mag de komende periode de mogelijkheden onderzoeken voor een nieuw kabinet. Wij willen u door middel van deze brief vragen om rekening te houden met de belangen van jonge boeren en tuinders.

Continuïteit Nederlandse land- en tuinbouw

Het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) staat voor de toekomst van jonge boeren en tuinders. Al jaren staat het aantal jonge boeren en tuinders die een agrarisch bedrijf voort willen zetten, onder druk. Het is voor de continuïteit van de agrarische sector van groot belang dat jonge boeren en tuinders de ruimte krijgen en weer volop perspectief zien om te ondernemen in de groene ruimte.

De land- en tuinbouw raakt iedereen. Daarom hopen wij dat het nieuwe kabinet prioriteit maakt van de land- en tuinbouw. Dat er een ministerie komt voor landbouw, met veel passie en trots voor de Nederlandse agrarische sector en natuurlijk in het speciaal de jonge boeren en tuinders.

Uitdagingen Nederlandse land- en tuinbouw

Daarnaast is het ook een belangrijke periode omdat de toekomst een aantal grote uitdagingen kent. Klimaatverandering, bodemvruchtbaarheid en het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid zijn een aantal van deze belangrijke uitdagingen. Wij als jonge agrarisch ondernemers willen hier graag een passend antwoord op geven. Jonge boeren en tuinders hebben goud in handen als de overheid inzet op duurzame oplossingen die de land- en tuinbouw te bieden hebben.

Inzet kabinet

NAJK heeft de belangrijkste thema's voor de nieuwe regeerperiode kernachtig weergegeven in twaalf punten. In de aankomende regeerperiode zou het kabinet zich in moeten zetten op:

- 1) Het sluiten van mineralenkringlopen waarbij evenwichtsbemesting het streven is;
- 2) CO₂-vastlegging in de bodem om zo te werken aan de bodemkwaliteit en het milieu;
- 3) Langdurige en reguliere pachtovereenkomsten ten behoeve van bodemvruchtbaarheid en bedrijfszekerheid;
- 4) Versimpeling van het huidige mestbeleid zodat het doelmatiger wordt en echt stuurt op het doel: waterkwaliteit;
- 5) Ruimte voor innovatieve mestverwerkingsinitiatieven op bedrijfsniveau en in collectief verband, waarbij dierlijke mest ook verwerkt kan worden tot kunstmest;
- 6) Een eerlijke verdeling van marktmacht in de keten;
- 7) Een Jonge Landbouwersregeling die aansluit bij de behoefte van jonge agrarische ondernemers die een bedrijf starten of net overgenomen hebben;
- 8) Versterking van het innovatieve karakter van de tuinbouwsector op het gebied van CO₂-reductie;
- 9) Het maximaliseren van de top-up voor jonge boeren, waardoor zij in de lastige fase na bedrijfsovername financiële ruimte houden;
- 10) Het doelmatig inzetten van budget uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid voor directe ondersteuning aan jonge landbouwers, risicobeheersing en prestatievergoedingen voor duurzame teelten;
- 11) Groen onderwijs en het blijven bijscholen van mensen werkzaam in de land- en tuinbouw;
- 12) Beschikbaarheid van publiek geld en de mogelijkheden om ondernemers gezamenlijk bij te laten dragen aan fundamenteel onderzoek ter verbetering van de land- en tuinbouw.

Wij wensen u veel succes en wijsheid toe de aankomende tijd aan de onderhandelingstafel!

Hoogachtend,

Andre Arfman
voorzitter NAJK